

Hallituksen esitys Eduskunnalle vuorotteluvapaalain 4 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että tässä vaiheessa vuorotteluvapaalakiin ei tehtäisi vuorotteluvapaan työhistoriaedellytyksen määrittämiseen työeläkelainsäädännön uudistusta vastaavia muutoksia. Esitys johtuu 1 päivänä

tammikuuta 2005 voimaan tulevista työeläkelainsäädännön muutoksista.

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotettu muutos

Vuorotteluvapaalain (1305/2002) 4 §:n 1 momentissa säädetään vuorotteluvapaan työhistoriaedellytyksestä. Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että henkilö on ennen vuorotteluvapaan alkamista tehnyt työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa tarkoitetun peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä, yhteensä vähintään kymmenen vuotta. Aikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös työ, jonka henkilö on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta. Työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon 4 §:n 2 momentin mukaan myös aika, jolta henkilölle on maksettu sairausvakuutuslain (364/1963) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainvaiparahaa taikka erityishoitorahaa sellaiselta ajalta, jolta henkilö ei ole ansainnut 1 momentissa tarkoitettua eläkettä. Lisäksi työntekoon rinnastettavana aikana otetaan huomioon aika, jonka henkilö on ollut lakiin tai työ- tai virkaehtosopimukseen perustuvalla hoitovapaalla taikka suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelusta. Ajasta enintään neljännes voi olla edellä tarkoitettua rinnastettavaa aikaa.

Työeläkelainsäädäntö muuttuu 1 päivänä tammikuuta 2005 lukien siten, että työeläke lasketaan kunkin vuoden palkan ja karttumaprocentin perusteella. Eläkettä karttuu kaikesta ansiotyöstä ja työeläkkeen määrään vaikuttavat koko työhistorian ansiot. Työeläkelainsäädännön uudistukseen sisältyvät myös säännökset eläkkeen kartumisesta sosiaalietuuksien perusteena olevista ansioista. Näiden osalta eläketurvan määräytyminen muuttuu siten, että kertyvä eläke lasketaan ansiosidonnaisten etuuksien perusteena olevista ansioista. Muutosten seurauksena ansainta-aika ja eläkettä kartuttavan työn määritelmä laajenevat.

Esityksessä ehdotetaan, että tässä vaiheessa työeläkelainsäädännön uudistusta vastaavia muutoksia ei sisällytettäisi vuorotteluvapaalakiin. Tämän vuoksi vuorotteluvapaalain 4 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisättäisiin maininta työhistorian huomioon ottamisesta myös 1 päivän tammikuuta 2005 lukien niiden säännösten mukaan, jotka olivat voimassa työeläkelainsäädännössä 31 päivänä joulukuuta 2004 saakka.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksen tarkoituksena on säilyttää nykytila, joka muutoin muuttuisi työeläkelakien muutosten johdosta vuoden 2005 alusta. Tämän vuoksi sillä ei ole taloudellisia tai muita vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä työministeriössä.

4. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Esitys liittyy läheisesti hallituksen esitykseen työttömyysturvalain ja eräiden muiden

lakien muuttamisesta (HE 223/2004 vp), jossa on ehdotettu, että vastaava muutos tehtäisiin työttömyysturvalaissa (1290/2002) ja aikuiskoulutustuesta annetussa laissa (1276/2000) käytettyihin työhistorian laskentoihin. Näissä laeissa työhistorian laskentäsäännökset ovat lähes samanlaiset kuin vuorotteluvapaalaissa.

5. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

vuorotteluvapaalain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 joulukuuta 2002 annetun vuorotteluvapaalain (1305/2002) 4 §:n 1 momentti, seuraavasti:

4 §

Vuorotteluvapaan työhistoriaedellytys

Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että henkilö on ennen vuorotteluvapaan alkamista tehnyt työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa tarkoitetun peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä, joka määräytyy 31 joulukuuta 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan,

yhteensä vähintään kymmenen vuotta. Aikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös työ, jonka henkilö on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta. Jos vuorotteluvapaata on käytetty jo kertaalleen, edellä tarkoitettua työtä tulee tehdä viisi vuotta edellisen vuorotteluvapaan päättymisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Työministeri *Tarja Filatov*

Laki

vuorotteluvapaalain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 joulukuuta 2002 annetun vuorotteluvapaalain (1305/2002) 4 §:n 1 momentti,
seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Vuorotteluvapaan työhistoriaedellytys

Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että henkilö on ennen vuorotteluvapaan alkamista tehnyt työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa tarkoitetun peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä yhteensä vähintään kymmenen vuotta. Aikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös työ, jonka henkilö on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta. Jos vuorotteluvapaata on käytetty jo kertaalleen, edellä tarkoitettua työtä tulee tehdä viisi vuotta edellisen vuorotteluvapaan päättymisestä.

Ehdotus

4 §

Vuorotteluvapaan työhistoriaedellytys

Vuorotteluvapaan edellytyksenä on, että henkilö on ennen vuorotteluvapaan alkamista tehnyt työntekijäin eläkelain (395/1961) 8 §:n 4 momentissa tarkoitetun peruseläkkeen tai muuhun siihen verrattavan työ- tai virkasuhteeseen perustuvan eläkkeen edellyttämää työtä, joka määräytyy 31 joulukuuta 2004 voimassa olleiden säännösten mukaan, yhteensä vähintään kymmenen vuotta. Aikaa laskettaessa luetaan hyväksi myös työ, jonka henkilö on tehnyt ennen kuin hän on täyttänyt 23 vuotta. Jos vuorotteluvapaata on käytetty jo kertaalleen, edellä tarkoitettua työtä tulee tehdä viisi vuotta edellisen vuorotteluvapaan päättymisestä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
200 .
